

הזנת פרות בשומן מוגן

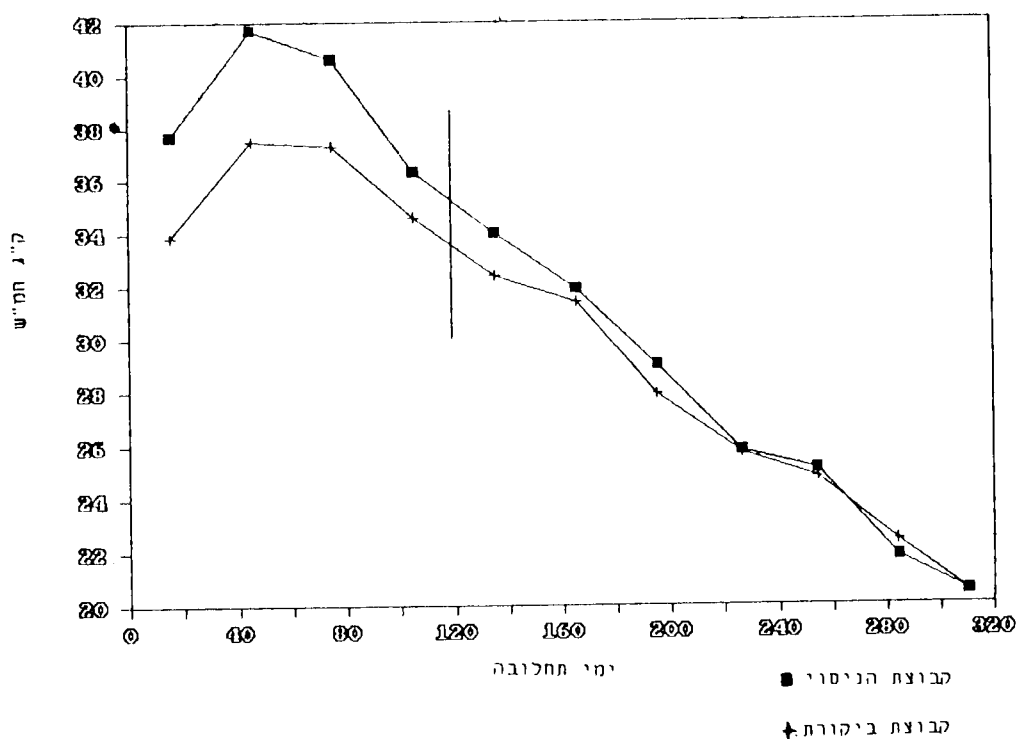
פרופ' דוד סקלן, הפקולטה לחקלאות, רחובות

סיימו עתה תחלובה שלמה, מוצגים הנתונים של הפרות שקיבלו מלחי סידן של חומצות שומן למשך כל התחלובה (ציורים 1 ו-2). תנובת החמ"ש (3.2% שומן) הממוצעת ניתנת כנגד ימי התחלובה, זמן סיום ההזנה בשומן המוגן מסומן בקו אנכי. תיאור הניסוי המפורט נמצא ב"חקר ומעש" 8 (1986). בציור 1 מוצגות התנובות שקיבלו מפרות שניזונו בשומן במשך 120 יום ובציור 2 פרות שניזונו במשך עד כ-170 יום. כפי שתואר, הכללת שומן מוגן במנה גרמה לעליה מובהקת בתנובת החמ"ש עד 120 יום. פרות שהפסיקו לקבל שומן מוגן לאחר 120 יום (ציור 1) המשיכו לתת מעט יותר חלב למשך כחודש

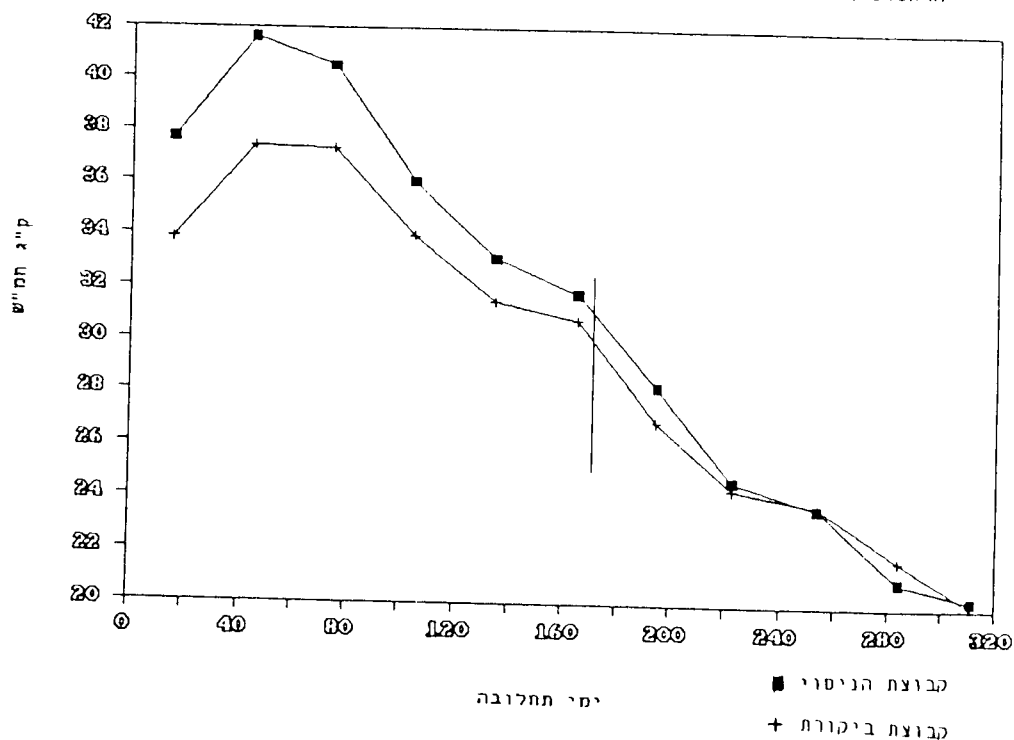
הזנת פרות גבוהות תנובה בשומן מוגן מעלה את תנובת החלב בחלק הראשון של התחלובה (Chalupa et al., Brumby et al.). בנושא זה פורסמו בחוברת "חקר ומעש" 8 (סקלן 1986) תוצאות של ניסויים שנערכו בארץ על תנובת החלב של פרות שניזונו בשומנים מוגנים ב-100-150 יום מההמלטה.

בניסוי אחר נמצא, שהזנה במלחי סידן של חומצות שומן (אדולק, אדומים כימיקלים) גרמה לעליה מובהקת בתנובת החלב מושווה שומן (3.2%) במשך 120 יום הראשונים של התחלובה וכן לירידה בצריכת החומר היבש. מאחר שהפרות שהשתתפו בניסויים אלה

ציור 1. תנובת חמ"ש (3.2%) בפרות שניזונו שומן מוגן במשך 120 יום הראשונים של התחלובה.

ציור 2. תנובת חמ"ש (3.2%) בפרות שניזונו שומן מוגן במשך 170 יום הראשונים של התחלובה.

שניזונו במשך 170 יום נצפתה תנובה ממוצעת גבוהה ב-497 ק"ג.

בהערכת כדאיות השימוש בשומן מוגן צריך גם לקחת בחשבון את הירידה בצריכת חומר יבש, שהגיעה ל-102 ק"ג בקבוצה של 120 יום ול-120 ק"ג בקבוצה של 170 יום.

תיקון

בחוברת 205, עמ' 71 במאמר "מתי ואיך לעזור לפרה בהמלטה" נפלה טעות בשמו של המתרגם (כפי הנראה לא קראנו נכון את החתימה) צריך היה להיות דוד וידברג, ולא מדברג כפי שכתבנו, ועמו הסליחה.

ולאחר מכן השתוו לתנובה בקבוצת הביקורת. פרות שהמשיכו לקבל שומן מוגן למשך 170 יום (ציור 2) הניבו יותר חלב עד 170 יום ולמשך חודש אחרי הפסקת ההזנה במלחי הסידן, אם כי הבדל זה לא היה מובהק ($P > 0.05$). לא נצפתה ירידה בתנובה כתוצאה מההפסקה במתן האדולק. צורת עקומת התחלובה בקבוצת הניסוי היתה זהה לזו של קבוצת הביקורת, אך ברמת התחלובה ובשיא גבוה יום יותר. תוצאות דומות, שאינן מוצגות כאן, התקבלו בניסוי נוסף עם שומן מוקשה.

בסיכום התנובה בתחלובה של פרות שניזונו במלחי סידן של חומצות שומן למשך 120 יום, נמצאה תנובת חמ"ש (3.2%) ממוצעת גדולה ב-483 ק"ג מזו של פרות הביקורת, ובפרות